

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-19-06/2012

P/12/138

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/138 – Usuwanie drzew z terenu nieruchomości gminnych i zagospodarowanie pozyskanego drewna.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Adam Koziółek, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 83520 z dnia 10 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Aleksandra Wyżyńska-Feldmann, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83573 z dnia 6 grudnia 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach, ul. Karłuszowiec 5, 42-600 Tarnowskie Góry.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lucyna Ekkert, Starosta Tarnogórski. (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena ogólna wynika z ocen częściowych obszarów objętych kontrolą. W szczególności uwzględniono pozytywne oceny dotyczące: wydawania zezwoleń w oparciu o dokumenty i informacje wymagane art. 83 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody², przeprowadzania oględzin, w tym dokonywanie ustaleń w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych, naliczania opłat za usunięcie drzew, posiadania informacji o wykonaniu nasadzeń zastępczych w terminach określonych w decyzjach zezwalających na usunięcie drzew oraz podjęcia postępowania administracyjnego w przypadku informacji o usunięciu drzew bez zezwolenia.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezachowania formy pisemnej powiadomień o terminach przeprowadzania oględzin oraz wydania zezwolenia zobowiązującego gminę do dokonania nasadzeń drzew i krzewów w ilości mniejszej niż liczba usuwanej tego rodzaju zieleni.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm., zwana dalej „ustawą o ochronie przyrody”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew i wykonywanie czynności sprawdzających realizację tych decyzji

1.1. Wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010–2012 (do 19 października) Starosta Tarnogórski (dalej: „Starosta”) udzielił gminom powiatu tarnogórskiego 21 zezwoleń na usunięcie drzew z terenu nieruchomości gminnych w związku z realizacją inwestycji. Łącznie objęto tymi zezwoleniami 1423 drzewa, z tego w poszczególnych gminach: 646 drzew (dziewięć zezwoleń) w Gminie Radzionków, 270 drzew (dwa zezwolenia) w Gminie Tworóg, 239 drzew (jedno zezwolenie) w Gminie Ożarowice, 121 drzew (trzy zezwolenia) w gminie Tarnowskie Góry i 97 drzew (dwa zezwolenia) w Gminie Krupski Młyn oraz po jednym zezwoleniu na 35 drzew w Gminie Miasteczko Śląskie, na 8 drzew w Gminie Świerklaniec, na 6 drzew w Gminie Zbrosławice i na 1 drzewo w Gminie Kalety.

(dowód: akta kontroli str. 6-7)

Z 21 przedmiotowych zezwoleń, badaniami kontrolnymi objęto 13 zezwoleń³ (decyzji) na usunięcie łącznie 1365 drzew z terenu nieruchomości gminnych w związku z realizacją inwestycji, w tym 3 zezwolenia udzielone Gminie Tarnowskie Góry oraz 10 zezwoleń dla pozostałych gmin, w wyniku których zezwolono na usunięcie odpowiednio 121 i 1244 drzew.

Objęte badaniem zezwolenia wydano na podstawie złożonych przez gminy wniosków, które po uzupełnieniu przez gminy (w przypadkach braku niektórych danych) zawierały informacje wymagane art. 83 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody dla wydania wszystkich (13) zezwoleń.

Uzupełnienie przez gminy informacji, wymaganych art. 83 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, nastąpiło głównie w wyniku podjętych przez Starostwo działań w trybie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴, polegających na wezwaniu gminy, wnoszącej wniosek o wydanie zezwolenia, do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania, a także w trakcie przeprowadzanych oględzin terenów i drzew zamierzonych do usunięcia.

(dowód: akta kontroli str. 8-17 i 47-48)

Przed wydaniem w dniu z 9 października 2012 r. zezwolenia nr OŚR/R.613.76.2012 dla Gminy Ożarowice na usunięcie 239 drzew w obrębie pasa drogowego (w związku z przebudową ulic: Jagodowej i Sosnowej w Ożarowicach), jego projekt (wraz z wnioskiem Gminy o wydanie przedmiotowego zezwolenia) przekazano w dniu 14 września 2012 r. do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ), zgodnie z wymaganiami art. 83 ust. 2a ustawy o ochronie przyrody. Postanowieniem z dnia 25 września 2012 r. RDOŚ dokonał uzgodnienia tego projektu.

(dowód: akta kontroli str. 12)

³ Zezwolenia dla gmin: Radzionków nr GOŚR/R.6131-1-8/09/10 z 4 marca 2010 r., nr GOŚR/R.6131-1-7/10 z 5 marca 2010 r., nr VOŚR/R.6131-1-84/11 z dnia 27 czerwca 2011 r., nr OSR/R.613.29.2012 z 22 maja 2012 r. i nr OSR/R.613.120.2012 z 19 października 2012 r., na usunięcie odp. 141, 91, 303, 41 i 31 drzew; Miasteczko Śląskie nr GOŚR/R.6131-1-23/10 z 16 lipca 2010 r. na usunięcie 35 drzew; Krupski Młyn nr GOŚR/R.6131-1-28/10 z 23 czerwca 2010 r. na usunięcie 93 drzew; Tworóg nr VOŚR/R.6131-1-34/11 z 25 maja 2011 r. i nr VOŚR/R.6131-1-47/11 z dnia 25 maja 2011 r. na usunięcie odp. 227 i 43 drzew; Ożarowice nr OŚR/R.613.76.2012 z 9 października 2012 r. na usunięcie 239 drzew; Tarnowskie Góry nr GOŚR/R.6131-1-129/09/10 z 27 stycznia 2010 r., nr GOŚR/R.6131-1-110/10 z 17 grudnia 2010 r. i nr VOŚR/R.6131-1-91/11 z 16 grudnia 2011 r. na usunięcie odp. 6, 23 i 92 drzew.

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, ze zm., zwanej dalej „Kpa”.

Wydanie przez Starostę Gminie Tarnowskie Góry trzech zezwoleń na usunięcie drzew (Nr GOŚR/R.6131-1-129/09/10 z 27 stycznia 2010 r., nr GOŚR/R.6131-1-110/10 z 17 grudnia 2010 r. i nr VOŚR/R.6131-1-91/11 z 16 grudnia 2011 r.), nastąpiło po powiadomieniu Starostwa przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (postanowieniem z 6 kwietnia 2009 r., znak: RDOŚ-24-WOOS/0713/95/09/jb) o wydanej przez niego opinii, że przedsięwzięcie realizowane w Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie”, nie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w rozumieniu rozdziału 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko⁵.

(dowód: akta kontroli str. 15, 18-19, 73 i 141-144)

Wszystkie objęte badaniem zezwolenia na usunięcie drzew wydano po przeprowadzeniu oględzin, w ramach których dokonano m.in. pomiarów kontrolnych obwodów pni na wysokości 130 cm oraz zweryfikowano nazwy gatunkowe drzew, a w oględzinach po dniu 20 lipca 2010 r. (dotyczących wydania 8 zezwoleń⁶) dokonywano również ustaleń w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych, zgodnie z art. 83 ust. 2c ustawy o ochronie przyrody⁷.

(dowód: akta kontroli str. 8-17)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie powiadomiono w formie pisemnej, w myśl art. 14 § 1 Kpa, o miejscu i terminie przeprowadzenia w postępowaniu administracyjnym dowodu z oględzin, o których strona powinna być zawiadomiona przynajmniej na siedem dni przed terminem ich dokonania, zgodnie z art. 79 § 1 Kpa. Dotyczyło to postępowań, w których wydano następujące decyzje zezwalające na usunięcie drzew: Gminie Radzionków (decyzja z dnia 19 października 2012 r., znak OSR.R613.120.2012), Gminie Tworóg (decyzje z dnia 25 maja 2011 r.: VOŚR/R 6131-1-34/11 oraz VOŚR/R 6131-1-47/11).

Główny specjalista w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa, do którego zakresu obowiązków służbowych należało zapewnienie – poprzez zharmonizowanie działań poszczególnych członków Zespołu (Rolnictwa, Ocen i Kształtowania Środowiska) – m.in. zgodne z prawem prowadzenie postępowania administracyjnego w sprawach z zakresu administracji publicznej (pkt III ppkt 17), wyjaśnił że podjęto czynności dla szybkiego załatwienia tych spraw, ze względu na interes społeczny i interes strony, aby brak zezwoleń na usunięcie drzew nie skutkował wstrzymaniem realizacji inwestycji i konsekwencjami finansowymi związanymi z zawartymi umowami i przyznanymi środkami przez instytucje zewnętrzne.

(dowód: akta kontroli str. 8-12, 23-45, 86, 102, 133-134, 293-297)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W decyzji VOŚR/R.6131-1-91/11 z 16 grudnia 2011 r., zezwalającej Gminie Tarnowskie Góry na usunięcie drzew, ujęto dwukrotnie to samo drzewo, jako zwolnione z konieczności opłaty za jego usunięcie. Drzewo to, gatunku topola kanadyjska⁸, zwolniono z opłat, zarówno jako wyrosłe na nieruchomości przeznaczonej na cele budowlane, jak i jako nierodzimą topolę, na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, odpowiednio pkt 7 i 10.

⁵ Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

⁶ Zezwolenia dla gmin: Tworóg nr VOŚR/R 6131-1-34/11 z 25 maja 2011 r. i VOŚR/R 6131-1-47/11 z dnia 25 maja 2011 r.; Radzionków nr VOŚR/R 6131-1-84/11 z dnia 27 czerwca 2011 r., nr OSR.R 613.29.2012 z 22 maja 2012 r. i nr OSR.R613.120.2012 z 19 października 2012 r.; Ożarówice nr OSR/R.613.76.2012 z 9 października 2012 r.; Tarnowskie Góry nr GOŚR/R.6131-1-110/10 z 17 grudnia 2010 r. i nr VOŚR/R.6131-1-91/11 z 16 grudnia 2011 r.

⁷ Przepis Art. 83 ust. 2c dodany przez art. 5 pkt 4 lit. b) ustawy z dnia 21 maja 2010 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 119, poz. 804) z dniem 20 lipca 2010 r.

⁸ W zezwoleniu drzewo ujęto z nr 17 listy porządkowej.

Główny specjalista w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa wyjaśniał to omyłką pisarską, która zostanie skorygowana stosownym postanowieniem.

(dowód: akta kontroli str. 20-22 i 58-74)

1.2. Wykonywanie czynności sprawdzających realizację wydanych zezwoleń na usunięcie drzew

Opis stanu faktycznego

W 17, z 21, decyzji wydanych w latach 2010-2012 (do 19 października), zezwalających na usunięcie drzew w ramach realizowanych przez gminy powiatu tarnogórskiego inwestycji, ustalono opłaty za ich usunięcie w kwocie łącznej 15 720 465,70 zł. W 16 z tych zezwoleń uiszczenie opłaty za usunięcie drzew w kwocie 15 494 021,50 zł odroczone na okres 3 lat, pod warunkiem dokonania nasadzeń zastępczych, spełniając wymóg art. 84 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. W decyzji z dnia 22 maja 2012 r., nr OSR.R 613.29.2012, zezwalającej Gminie Radzionków na usunięcie 41 drzew, postanowiono (na wniosek tej Gminy) o wniesieniu opłaty w kwocie 226 444,20 zł bez konieczności dokonania nasadzeń zastępczych.

W stosunku do łącznej liczby 1382 drzew, objętych 20 zezwoleniami na ich usunięcie, nakazano dokonanie nasadzeń zastępczych 1418 drzew, w tym w trzech zezwoleniach uzależniono usunięcie drzew od nasadzeń zastępczych drzew i krzewów. Dotyczyło to zezwoleń: z dnia 16 lipca 2010 r., znak GOŚR/R.6131-1-23/10 dla Gminy Miasteczko Śląskie oraz z dnia 25 maja 2011 r., znak VOŚR/R 6131-1-34/11 i VOŚR/R 6131-1-47/11 dla Gminy Tworóg, na usunięcie odpowiednio: 35, 227 i 43 drzew oraz 40, 363 i 18 m² krzaków, zobowiązując te gminy do nasadzeń zastępczych 15, 150 i 20 drzew oraz 80, 150 i 20 krzewów. W uzasadnieniu dwóch pierwszych decyzji wskazano, że, ustalając liczbę i jakość nasadzeń zastępczych, uwzględniono stwierdzony w trakcie oględzin stan usuwanej zieleni oraz jej walory przyrodnicze.

(dowód: akta kontroli str. 81-85, 95-101, 103-132, 363-364)

Odstąpiono od nałożenia opłat za usunięcie wszystkich 287 drzew objętych trzema zezwoleniami, a zwolniono z opłat na podstawie przepisów art 83 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, z tego zgodnie z:

- pkt 6 i 7 ww. przepisu w zezwoleniach dla Gminy Radzionków z dnia 2 marca 2010 r., znak GOŚR/R 6131-1-6/10 i z dnia 12 września 2012 r., znak OSR.R 613.88.2012 na usunięcie 13 i 12 drzew;
- pkt 7 w zezwoleniu dla Gminy Tarnowskie Góry z dnia 17 grudnia 2010 r., znak GOŚR/R.6131-1-110/10 na usunięcie 23 drzew;
- pkt 4,6,9 i 10 w zezwoleniu dla Gminy Ożarówice z dnia 9 października 2012 r. na usunięcie 239 drzew.

Nie wystąpiły przypadki wydania postanowień odnośnie umorzenia opłat za usunięcie drzew, gdyż dla przedmiotowych 16 zezwoleń, w których odroczone termin uiszczenia opłat, nie minęły 3 lata od dnia ich wydania dla stwierdzenia zachowania żywotności posadzonych zamiennie drzew.

(dowód: akta kontroli str. 363-364)

Według stanu na 21 grudnia 2012 r. Starostwo posiadało informacje o dokonaniu nasadzeń zastępczych drzew, dla których w ośmiu⁹ przypadkach badanych zezwoleń upłynął termin ich wykonania.

⁹ Zezwolenia dla gmin: Radzionków nr GOŚR/R.6131-1-8/09/10 z 4 marca 2010 r. i nr GOŚR/R 6131-1-7/10 z 5 marca 2010 r.; Miasteczko Śląskie nr GOŚR/R.6131-1-23/10 z 16 lipca 2010 r.; Krupski Młyn nr GOŚR/R 6131-1-28/10 z 23 czerwca 2010 r.; Tworóg nr VOŚR/R 6131-1-34/11 z 25 maja 2011 r. i nr VOŚR/R 6131-1-47/11 z dnia 25 maja 2011 r.; Tarnowskie Góry nr GOŚR/R.6131-1-129/09/10 z 27 stycznia 2010 r. i nr GOŚR/R.6131-1-110/10 z 17 grudnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 8-17, 23-45)

W okresie objętym kontrolą¹⁰, w wyniku anonimowego zgłoszenia, dotyczącego nielegalnej wycinki drzew, Starosta po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydał decyzję z dnia 15 czerwca 2012 r., nr OSR.R.613.3.2012, w której, na podstawie art. 88 ust. 1, 2, 3 i art. 89 ust. 1, 3, w związku z art. 90 ustawy o ochronie przyrody, wymierzył Gminie Miasteczko Śląskie administracyjną karę pieniężną za usunięcie bez wymaganego zezwolenia 39 drzew. Według uzasadnienia decyzji, w trakcie postępowania administracyjnego ustalono, że za usunięcie drzew odpowiada ww. Gmina, która niewłaściwie nadzorowała wykonanie umowy zlecającej wykonanie wycinki drzew na działce nr ewid. 275/6 w obrębie Żyglinek. Karę tę na kwotę 326 628,75 zł należało uiścić na konto budżetu Miasta Miasteczko Śląskie, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, z przeznaczeniem na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Decyzją z dnia 6 września 2012 r., nr OSR.R.613.3.2012, na wniosek Gminy Miasteczko Śląskie (wpływ do Starostwa w dniu 5 lipca 2012 r.) Starosta ww. karę pieniężną rozłożył na dwie raty z terminem płatności pierwszej raty w kwocie 300 000,00 zł do 31 grudnia 2013 r. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że z przedłożonego wniosku wynika brak w budżecie Gminy Miasteczko Śląskie na 2012 r. wolnych środków, które mogłyby być przeznaczone na zapłatę kary i Gmina winna przeprowadzić postępowanie przetargowe, zgodnie z procedurami zamówień publicznych, w celu wyboru m.in. podmiotu udzielającego pożyczki.

(dowód: akta kontroli str. 365-372)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wydanie Gminie Tworóg zezwolenia z dnia 25 maja 2011 r., znak VOŚR/R 6131-1-34/11 i VOŚR/R 6131-1-47/11 na usunięcie 43 drzew, (w tym 33, od których ustalono opłatę) oraz 18 m² krzewów, uzależniono od zastąpienia ich drzewami i krzewami w ilości po 20 szt. Naruszało to postanowienia art. 83 ust. 3 ustawy, według których wydanie zezwolenia może być uzależnione od zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew i krzewów.

Sporządzający tę decyzję główny specjalista Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa¹¹ wyjaśnił, że, ustalając liczbę nasadzeń zastępczych, uwzględniono stan usuwanej zieleni, uznając że warunki określone w orzeczeniu decyzji zrekompensują wartość drzew i krzewów usuwanych, tj. 44 182,22 zł. Według wyjaśnień koszt zakupu, nasadzeń i utrzymania przedmiotowej zieleni przez 3 lata odpowiada wartości usuwanej zieleni.

(dowód: akta kontroli str. 23-27, 95-101)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Starostwa w badanym obszarze.

¹⁰ Od 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2012 r. (do zakończenia kontroli).

¹¹ Ówczynie Kierownik Referatu Rolnictwa.

2. Funkcjonowanie audytu wewnętrznego, kontroli wewnętrznej i kontroli zarządczej oraz badanie skarg i wniosków w zakresie spraw objętych kontrolą

2.1. Rozpatrywanie skarg i wniosków w zakresie spraw objętych kontrolą

Opis stanu faktycznego

W regulaminach organizacyjnych oraz w zarządzeniach Starosty ustalono procedury rozpatrywania skarg i wniosków. Według tych procedur do zadań Wydziału Organizacyjnego należało prowadzenie rejestru skarg i wniosków, złożonych w formie pisemnej i do protokołu, a za merytoryczne i terminowe ich rozpatrywanie odpowiedzialni byli naczelnicy wydziałów.

(dowód: akta kontroli str. 152-153, 179, 197-216)

W latach 2010-2012 r. (do 30 września) w rejestrze skarg i wniosków zaewidencjonowano ogółem 64 skargi, w tym 25 w 2010 r., 15 w 2011 r. oraz 24 w 2012 r. (do 30 września).

Żadna ze skarg nie dotyczyła usuwania drzew i krzewów na terenie powiatu tarnogórskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 189-196)

2.2. Funkcjonowanie audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej w zakresie spraw objętych kontrolą

Opis stanu faktycznego

W strukturze organizacyjnej Starostwa wyodrębniono organizacyjnie i podporządkowano bezpośrednio Staroście: Wydział Kontroli, którego naczelnika zatrudniono od 1 kwietnia 2005 r. oraz Biuro ds. Audytu. Audytora wewnętrznego zatrudniono od 1 grudnia 2006 r.

Zasady, sposób i tryb przeprowadzania audytu wewnętrznego i kontroli regulowały w ww. okresie zarządzenia Starosty, odpowiednio nr 74/2004 z 30 kwietnia 2004 r. (do dnia 1 kwietnia 2010 r.) i nr 25/2010 z 2 kwietnia 2010 r. oraz nr 123/06 z 14 grudnia 2006 r. (do dnia 25 czerwca 2012 r.) i nr 50/2012 z 26 czerwca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str.145-188,217,221-223)

W latach 2010-2012 (do 30 września) Wydział Kontroli nie przeprowadzał kontroli, a audytor wewnętrzny audytu w zakresie wydawania zezwoleń gminom na usunięcie drzew oraz prowadzenia czynności sprawdzających realizację tych zezwoleń.

(dowód: akta kontroli str.218-219)

2.3. Funkcjonowanie kontroli zarządczej w zakresie spraw objętych kontrolą

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Starostwie obowiązywały regulaminy i procedury, w których określono m.in. zasady sprawowania nadzoru nad wykonaniem poszczególnych zadań lub funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych. W regulacjach ustalono, m.in. zadania Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa, realizującego sprawy z zakresu usuwania drzew, kompetencje jego naczelnika, system obiegu korespondencji w Starostwie oraz zasady wykonywania czynności kontrolnych, w tym wstępnej, bieżącej, następczej i sposobu wykorzystania wyników kontroli.

Realizując zarządzenie Starosty nr 72/2011 z 14 września 2011 r. w sprawie planów kontroli oraz sprawozdań z ich wykonania, Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa opracowała plan kontroli na 2012 r., zatwierdzony przez

Starostę. Plan ten nie przewidywał przeprowadzenia kontroli w zakresie objętym niniejszą kontrolą NIK.

(dowód: akta kontroli str. 145-188, 224-252)

Starosta zarządzeniem¹² nr 13/2010 z 25 lutego 2010 r. r. powołał zespół do spraw dostosowania systemu kontroli zarządczej w Starostwie do wymogów art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³, w tym opracowania i wdrożenia polityki zarządzania ryzykiem, oceny obowiązujących aktów prawnych regulujących wewnętrzne procedury i uzupełnienia brakujących procedur lub modyfikację istniejących pod kątem realizacji celów kontroli zarządczej, z ostatecznym terminem realizacji tego zadania do 31 maja 2013 r.

W wyniku realizacji tego zadania, w tym dla zapewnienia osiągnięcia określonego w art. 68 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy celu kontroli zarządczej, Starosta zarządzeniem nr 84/2011 z 14 września 2011 r. wprowadził procedury zarządzania ryzykiem.

W zakresie wydawania zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości stanowiących własność gmin, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa zidentyfikował ryzyko przekroczenia ustawowych terminów związanych z ilością, złożonością i szczególnym skomplikowaniem spraw oraz niekompletnymi wnioskami wymagającymi uzupełnień i wyjaśnień, ustalając iż jest to nieakceptowalne ryzyko działalności (operacyjne), bowiem średni jest poziom wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i jego istotność. Jako reakcję na to ryzyko zaplanowano, m.in. kontynuację dotychczasowych działań (bieżącą kontrolę terminów, kontakt z wnioskodawcą, pisemne lub bezpośrednie wyjaśnienia i omówienie braków wniosku, oględziny terenu w celu ustalenia zakresu wniosku), a w przypadku dużej ilości spraw ich podział na innych pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 253-271)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o:

- zapewnienie w zezwoleniach nakazywania nasadzeń zastępczych drzew i krzewów w liczbie nie mniejszej od usuwanej tego rodzaju zieleni.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

¹² Ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami nr 72/2010 z 30 listopada 2010 r., nr 75/2011 z 14 września 2011 r., nr 57/2012 z 6 lipca 2012 r.

¹³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm., obowiązującej od 1 stycznia 2010 r., zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej „ustawą o NIK”.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, Delegatury w Katowicach, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 15 stycznia 2013 r.

Kontrolerzy
Adam Koziołek
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Wicedyrektor
Gabriela Tutak

.....
Podpis

.....
Podpis

Aleksandra Wyżyńska-Feldmann
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis